

Pomurski muzej
Murska Sobota

RAZSTAVNI LIST

Lela B. Njatin: Nikogaršnja zemlja

Pomurski muzej Murska Sobota, 11. december 2017 - 25. februar 2018.

S finančno pomočjo Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Lela B. Njatin je vizualna umetnica in pisateljica, univ. diplomirana filozofinja in literarna komparativistka. Njena prva samostojna razstava je bila 2013 Nisem hotel videti, a uvidel sem v Galeriji Vžigalica/MGML v Ljubljani. 2016 je Muzej suvremene umjetnosti v Zagrebu pripravil retrospektivo njenih del Subverzivno tjelo 1976-2015.

Atelje B. Njatinove je v Kočevju, čeprav živi v Ljubljani. V Murski Soboti razstavlja zato, ker vzpostavlja povezave med različnimi periferijami, ki to niso, da bi prispevala k definiranju skupne identitete. Periferija je zanjo prostor, kjer vznikajo vsebine, ki jih je centralizirajoči kulturni režim izpustil. In šele le-te lahko pripomorejo, da se človeštvo razbremeni vseprežemajočega občutka zapuščenosti. Zato med seboj geografsko oddaljena Kočevsko in Pomursko povezuje identični občutek identitete.

Zapuščenost je izhodiščna točka njenega umetniškega dela, ki ga predstavlja razstava Nikogaršnja zemlja. Smrt je trenutek, ko se zavemo nepovratnosti. Zapuščeni smo, občutimo necelost identitete. In vendar smrti ne doživljamo kot meje. Je trenutek, ki v vzajemni napetosti poveže življenje in smrt. Bolj ko se zavedamo, da je naša identiteta razprta, necela, bolj dovezetni smo, da vanjo stopijo vsebine iz obeh strani. Želimo biti povezani, čeprav s tistim, česar izvora ne

poznamo in kjer se pravzaprav kot osebnost izgubljam. V tem se sooča intimno in kolektivno na način ekstimmnosti.

Razstava obsega tri dela. NJE NI VEČ je instalacija, ki je na razstavi postavljena kot opora obiskovalčevi misli. Sestavljena je iz: stojal za obleke, pridobljenih v nekdanji tovarni Mura; oblačil umetnice in njene pokojne matere; arkad Soboškega gradu kot arhitekturnega ambienta; zapisa na steni; vremenskih razmer, ki segajo v območje instalacije. Čas je v instalacijo zapisan večkrat: skozi zgodovino predmetov v njej; zgodovino lokacije; z aktivnostjo obiskovalcev, ki s svojim gibanjem skozi instalacijo spreminjajo; v spominu vseh sodelujočih. Instalacija je bila ustvarjena posebej za to razstavo.

Drugo delo je diptih portretov. Prvi - OBLJUBA RESNICE. PORTRET MATERE – preizkuša mnenje, da bo umetnost podala resnico o svetu. Del portreta so čevlji, ki jih nihče več ne nosi, v njih pa so odtisnjeni sledovi rabe. So ready-made, ki ga je izdelala umetničina pokojna mati. Odtisnila je sledove tudi na misel, ki ready-made predstavlja kot umetniško delo. Resnica tega umetniškega dela je večplastno vezana na pokojno osebo in čeprav razpolagamo z realnim, ki ga je inicirala, je razmeščena med prostoroma živih in mrtvih. Drugi - POT VSEGA ŽIVEGA. AVTOPORTRET – preizkuša voljo, da bi spoznali resnico o svetu. Pot vsega živega je pot želje, da bi izvedeli. Del portreta so čevlji, ki jih umetnica nosi v času med eno in drugo razstavo. Čevlji se uničujejo pod bremenom želje izvedeti. V razmerju med portretom in avtoportretom se izkazuje odpornost prostora mrtvih glede na prostor živih.

Podobo tretjega dela bodo dovršili obiskovalci. SMRT = je hkrati njegov naslov in prvi del stavka, ki ga dopolnjujejo. Spodbuja artikulacijo tistega, česar ni mogoče definirati.

Več: <http://www.llelabnjatin.si>